Lieta
Nr. C37 0772 13
Lietvedības Nr.C0772-14/5

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā
2014.gada 21.oktobrī

Tukuma rajona Tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Mudele rakstveida procesā
izskatīja civillietu **Studiju un zinātnes administrācijas** mūza apmēra prasībā pret **/pers. A/** par naudas piedziņu.

Tiesa k o n s t a t ē j a:

prasītāja, Studiju un zinātnes administrācija, 2014.gada 9.jūnijā iesniedza mūza apmēra prasību, kurā, pamatojoties uz Civillikuma (saīsināti CL) 1574., 1587., 1717., 1720.panta 2.punktu., 1756., un 1943.pantu, lūdz piedzīt prasītājas labā no /pers. A/ 1459,70 *euro* (Ls 1025,89) tai skaitā :

- neatmaksāto kredīta pamatsummu 1285,29 *euro* (Ls 903,31);
- nesamaksātos procentus par aizdevuma izmantošanu 174,41 *euro* (Ls 122,58).

Prasības pietikumā norādīts, ka 2000.gada 11.septembrī starp Prasītāju un Atbildētāju tika noslēgts Līgums. Saskaņā ar minēto Līgumu un Augstskolas Kreditu piešķiršanas komisijas apstiprinājumiem, 2000.gada 12.septembrī, 2001.gada 29.martā, 2001.gada 6.novembrī, 2002.gada 21.februārī, 2002.gada 21.oktobrī, 2003.gada 27.janvārī prasītāja pārskaitīja augstskolai studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem, lai segtu studiju maksu par atbildētājas studijām. Kopējā no valsts budžeta līdzekļiem izsniegtā studiju kredīta summa ir 2347,74 *euro* (Ls 1650,00).

Maksājumus apliecina 2000.gada 12.septembra, 2001.gada 29.marta, 2001.gada 6.novembra, 2002.gada 21.februāra, 2002.gada 21.oktobra, 2003.gada 27.janvāra maksāšanas uzdevumu kopijas un izraksti no maksāšanas uzdevuma pielikumiem.

Pēc studiju pabeigšanas atbildētāja neizpildīja līguma 4.2.2. apakšpunktā noteikto un nepazinoja prasītājai par studiju pabeigšanu. Atbildētāja ir eksmatrikulēta no augstskolā studējošo saraksta 2003.gada 26.jūnijā.

Tā kā atbildētāja nebija parakstījusi aizdevuma atmaksas grafiku, prasītāja nosūtīja atbildētājai uzaicinājumu parakstīt studiju atmaksas grafiku. Līdz prasības iesniegšanai tiesā, atbildētāja studiju kredīta parāda atmaksai kopā ir pārskaitījusi 1706,69 *euro* (Ls 1199,47).

Laika periodā no 2004.gada 16.janvāra līdz 2014.gada 2.aprīlim, prasītāja atbildētājai nosūtīja piecpadsmit vēstules, kurās informēja atbildētāju par parādu.

2013.gada 8.oktobrī prasītāja nosūtīja atbildētājai paziņojumu par līguma izbeigšanu sakarā ar Līguma 3.3.1.apakšpunktā noteikto pienākumu – atmaksāt studiju kredīta pamatsummu un procentus desmit gadu laikā, katru gadu atmaksājot vienu desmito daļu no kopējās kredīta pamatsummas un kredīta procentus. Atbildētāja arī pēc paziņojuma nosūtīšanas paziņojumā norādītajā terminā nav samaksājusi.

Ņemot vērā, ka līdz 2013.gada 31.decembrim atbildētājas veiktās iemaksas līgumsoda segšanai (kas kopumā ir vairāk par 10% no pamatparāda apmēra), prasītāja pirms prasības iesniegšanas tiesā veica piemērotā līgumsoda un iemaksāto summu pārrēķinu un pārstrukturēšanu, daļu no līgumsodā samaksātās summas novirzot studiju kredīta procentu atmaksai, līdz ar to kopējā parāda summa tika samazināta un no atbildētājas kopējā piedzenamā parāda summa ir 1459,70 *euro* (Ls 1025,89), t.sk. procenti 174,41 *euro* (Ls 122,58) par aizdevuma lietošanu.

Prasītājs prasības pieteikumā norāda, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes informācijas sistēmas „Personu datu pārlūks" ziņām atbildētājas 2013.gada 19.decembrī dzīvesvietas deklarācija anulēta, iemesls – zudis tiesiskais pamats. Pēdējā zināmā dzīvesvietas adrese – /adrese/.

Ar tiesneses 2014.gada 13.jūnija lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā, noteikts datums – 2014.gada 21.oktobris, no kura sprieduma noraksts saņemams tiesas kancelejā, kā arī nolemts atbildētājai ar sludinājumu laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" paziņot par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un sprieduma noraksta saņemšanu, vienlaicīgi izskaidrojot viņai procesuālās tiesības.

Prasītājai, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmās daļas noteikumiem ar 2014. gada 13.jūnija paziņojumu, paziņots par sprieduma noraksta saņemšanas datumu tiesas kancelejā.

Atbildētājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 59. panta pirmās daļas noteikumiem par sprieduma noraksta saņemšanas datumu un izmantojamām procesuālajām tiesībām paziņots ar sludinājumu, kas ievietots laikraksta „Latvijas Vēstnesis" 2014.gada 9.jūlija laidienā Nr. 132.

Tiesā 2014.gada 31.jūlijā no prasītājas saņemts iesniegums, kurā prasītāja papildus lūgusi piedzīt no atbildētājas izdevumus par sludinājuma teksta sagatavošanu un ievietošanu laikrakstā „Latvijas Vēstnesis", kopā 17,36 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrās daļas noteikumiem, paskaidrojuma nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai. Pie minētiem apstākļiem, tiesnese atzīst, ka atbildētājai par prasību ir paziņots pienācīgā veidā, un lieta izskatāma rakstveida procesā

Novērtējot lietā iegūtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Atbilstoši CL 1943.pantam aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar CL 1946.pantu, procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Kreditsaistību nodibināšana starp Studiju un zinātnes administrāciju (agrāk -Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fondu) un /pers. A/ ir pierādīts ar 2000.gada 11.septembrī noslēgto studiju kredīta līgumu Nr. 21143 (lietas 20.-23.lapa).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 29.maija rīkojumu Nr. 358" Par Latvijas Zinātnes padomes reorganizāciju" 5.punktu no 2009.gada 1.jūlija Studiju fonda nosaukums ir „Studiju un zinātnes administrācija".

No maksājumu uzdevuma Nr.141 no 2000.gada 12.septembra, Nr. 64 no 2001.gada 29.marta, Nr. 282 no 2001.gada 6.novembra, Nr. 28 no 2002.gada 21.februāra, Nr. 229 no 2002.gada 21.oktobra, Nr. 22 no 2003.gada 27.janvāra un to pielikumiem izriet, ka /pers. A/ ir izmaksāta 2347,74 *euro* (Ls 1650,00) (lietas 24.-35.lapa).

Aizdevumu atmaksas kārtība noteikta līguma 3.3.1.punktā, kurā paredzēts, ka aizņēmējam jāsāk aizdevuma atmaksa ne vēlāk kā trešajā mēnesī pēc studiju pārtraukšanas vai 12 mēnesī pēc studiju pabeigšanas, bet pilns norēķins jāveic ne vēlāk kā desmit gadu laikā no kredīta pamatsummas un kredīta procentu atmaksas uzsākšanas brīža, katru gadu atmaksājot vienu desmito daļu no kopējās kredīta pamatsummas un kredīta procentus (lietas 21.lapa).

No Sociālās darba un sociālās pedagoģijas augstskolas „Attīstība" 2003.gada 22.augusta pārskata izriet, ka atbildētājai ir izsniegts augstskolas diploms Nr. 000604 2003.gada 26.jūnijā (lietas 36.lapa).

Tātad, ievērojot līguma 3.3.1.punktu, atbildētājai bija pienākums parakstīt kredīta atmaksas grafiku un ne vēlāk kā 12 mēnesī pēc studiju pabeigšanas uzsākt kredīta atmaksu.

Ņemot vērā to, ka atbildētāja nebija uzsākusi kredīta atmaksu, Studiju fonds, atbildētājai nosūtīja piecpadsmit vēstules, tai skaitā brīdinājumus, par parādu (lietas 37.-59.lapa).

Līdz prasības iesniegšanai tiesā atbildētāja studiju kredīta parāda atmaksai kopā ir pārskaitījusi 1706,69 *euro* (Ls 1199,47). Saskaņā ar Līguma 3.6.1.apakšpunktu no minētās maksājuma summas kā pirmais tika dzēsts līgumsods Ls 165,00 (234,77 *euro*) apmērā, tad dzēsti procenti par aizdevuma lietošanu Ls 287,79 (409,49 *euro*), kā arī dzēsta pamatsumma Ls 746,68 (1062,43 *euro*) apmērā.

Ņemot vērā, ka līdz 2013.gada 31.decembrim atbildētājas veiktās iemaksas līgumsoda segšanai (kas kopumā ir vairāk par 10% no pamatparāda apmēra), prasītāja pirms prasības iesniegšanas tiesā veica piemērotā līgumsoda un iemaksāto summu pārrēķinu un pārstrukturēšanu, daļu no līgumsodā samaksātās summas novirzot studiju kredīta procentu atmaksai, līdz ar to kopējā parāda summa tika samazināta un no atbildētājas kopējā piedzenamā parāda summa ir 1459,70 *euro* (Ls 1025,89), t.sk. procenti 174,41 *euro* (Ls 122,58) par aizdevuma lietošanu.

Tiesai nav iemeslu apšaubīt prasītājas apgalvojumu, ka atbildētāja nav atmaksājusi viņai piešķirto kredītu 1285,29 *euro* (Ls 903,31), jo atbildētāja nav iesniegusi samaksas pierādījumus, kā to prasa CL 1838.pants.

Ņemot vērā, ka no brīža, kad bija jāuzsāk pamatsummas atmaksa (divpadsmitais mēnesis pēc studiju pabeigšanas), ir pagājuši pilna norēķina veikšanai noteiktie desmit gadi un labprātīgi pamatparāds nav samaksāts, neatmaksātais aizdevums piedzenams ar spriedumu.

Apmierināma arī prasība par procentu piedziņu, jo kredīta līguma 3.2.punktā procenti par aizdevumu tiesi norunāti.

Līguma 3.2.punktā noteikta procentu likme 5% gadā no kredīta neatmaksātās summas.

Noligto procentu parāds 174,41 *euro* (Ls 122,58) aprēķināts par laiku no 2009.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 30.septembrim, rēķinot 5% gadā no neatmaksātās pamatsummas.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir seši procenti no simta gadā. Minētā panta ceturtā daļa nosaka, ka likumiskie nokavējuma procenti ir aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

Ievērojot minēto tiesību normu noteikumus, tiesa uzskata, ka prasītājam ir tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos procentus, t.i., sešus procentus no simta gadā, par prasītāja kapitāla lietošanu par laika periodu no Aizdevuma līguma izbeigšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva 218,96 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* un ar sludinājuma ievietošanu laikrakstā saistītie izdevumi 17,36 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, iznemot gadījumus, kad sprieduma izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Ievērojot Civilprocesa likuma 190., 193., 195., 250.$^{25-27}$ pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **/pers. A/,** personas kods /personas kods/, **Studiju un zinātnes administrācijas,** reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, labā aizdevumu 1285,29 *euro*, nesamaksātos procentus par aizdevumu lietošanu no 2009.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 30.septembrim 174,41 *euro*, valsts nodevu 218,96 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*, ar sludinājuma ievietošanu laikrakstā saistītos izdevumus 17,36 *euro*, kopā piedzenot **1700,72 *euro*** (viens tūkstotis septiņi simti *euro* 72 centi).

Piedzenamā parāda summa ieskaitāma Studiju un zinātnes administrācijas, reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, Valsts kases kontā Nr. LV61TREL2150174010000, maksājuma mērķis- tiesas izdevumiem ieņēmumu kods 2519, kredīta atmaksai ieņēmumu kods F40311220.

Atzīt Studiju un zinātnes administrācijas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no **/pers. A/,** personas kods /personas kods/, 6 % gadā no neatdotā pamatparāda, to nepārsniedzot.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 21.oktobra, Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Tukuma rajona tiesā.

Tiesnese I.Mudele